

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2023 m. vasario 13 d. Nr. 21RE- (AG-741/02-2022)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Eglės Bilevičiūtės (Komisijos posėdžio pirmininkė), Vilmos Drigotienės (pranešėja) ir Vytauto Kurpuveso,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo Pagirių bendruomenės „Medeina“ skundą dėl Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos rašto panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas Pagirių bendruomenė „Medeina“ (toliau – pareiškėjas) patikslintu skundu (toliau – skundas) prašo Komisijos panaikinti Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos (toliau – atsakovas, Departamentas) Vilniaus valdybos 2022 m. lapkričio 22 d. atsakymą Nr. AD5-22830 (toliau – Atsakymas, Raštas) ir perduoti Pareiškėjo 2022 m. rugpjūčio 11 d. skundą ir 2022 m. spalio 10 d. skundą papildomam tyrimui (2022 m. rugpjūčio 11 d. skundo ir 2022 m. spalio 10 d. skundo dalyje kiek tai susiję su pavojingos cheminės medžiagos (dyzelino) perpylimu Sklypo teritorijoje). Paaikškino, kad pareiškėjas 2022 m. rugpjūčio 11 d. prašymu (skundu) kreipėsi į atsakovo Vilniaus valdybą, informuodamas, kad UAB „(duomenys neskelbtini)“ vykdo ūkinę veiklą, pažeidžiant požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose taikomas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, sklype adresu (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Sklypas). Pareiškėjas dėl šių pažeidimų pakartotinai kreipėsi su 2022 m. spalio 10 d. skundu. 2022 m. rugpjūčio 11 d. prašyme (skunde) buvo nurodyta, jog į Sklypo „teritoriją turi būti atgabenamas kuras, saugojamas ir pagal poreikį perpilamas į įrenginių bakus“. Apie tokius pačius pažeidimus, įskaitant dyzelino perpylimą, nurodoma ir pareiškėjo 2022 m. spalio 10 d. skunde. UAB „(duomenys neskelbtini)“ valdomas Sklypas patenka į Pagirių vandenvietės apsaugos zonos 3-iosios juostos 3a sektorių. Iš Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (toliau – Įstatymas) 106 straipsnio reglamentavimo seka, jog Pagirių vandenvietės apsaugos zonos 3-iosios juostos 3a sektoriuje draudžiama: 1) gaminti, naudoti ir sandėliuoti pavojingas chemines medžiagas ir preparatus, išskyrus naudojamus geriamajam vandeniui ruošti; 2) įrengti pavojingųjų atliekų apdorojimo įrenginius ir sąvartynus; 3) įrengti naftos ir naftos produktų saugyklas. Vykdamat statybos ūkinę veiklą neišvengiamai yra naudojamas dyzelinas, kuris klasifikuojamas kaip pavojinga cheminė medžiaga pagal 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantis direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (toliau – Reglamentas). Šios aplinkybės atsakovas savo atsakyme neneigė, todėl ginčo dėl dyzelino kaip pavojingos cheminės medžiagos kvalifikavimo nėra. Pareiškėjo teigimu, didelė dalis technikos (poliakalės, kranai, ekskavatoriai) neturi galimybės išvykti iš teritorijos savo eiga pasipildyti kuro, todėl daro išvadą, kad į teritoriją turi būti atgabenamas kuras, saugojamas ir perpilamas į įrenginių bakus.

Pagirių vandenvietės apsaugos zonos 3a juostoje draudžiama sandėliuoti ir naudoti pavojingas chemines medžiagas. Pagal Reglamento 2 straipsnio 25 punktą cheminių medžiagų ir mišinių naudojimas – perdirbimas, preparatų ruošimas, suvartojimas, sandėliavimas, laikymas, apdorojimas,

sudėjimas ar supylimas į talpyklas, perdėjimas ar perpylimas iš vienos talpyklos į kitą, sumaišymas, gaminio gaminimas arba kitoks naudojimas. Statybos teritorijoje veikė ir tebeveikia didelis kiekis technikos, kuri suvartoja dyzelinį kurą. Pagal Įstatymo 106 straipsnio reglamentavimą draudžiamas bet kokio kiekio pavojingų cheminių medžiagų naudojimas.

Teigia, jog atsakovas pareiškėjo skundą dėl neteisėto dyzelino sandėliavimo ištyrė ir pripažino skundą šioje apimtyje pagrįstu, skundą dėl neteisėto dyzelino naudojimo vidaus degimo varikliuose atmetė kaip nepagrįstą, dėl pareiškėjo skundo dėl neteisėto dyzelino naudojimo, pasireiškiančio dyzelino perpylimu, nepasisakė. Pareiškėjas su Atsakymu nesutinka ta apimtimi, kuria nebuvo ištirtas skundas dėl neteisėto pavojingos cheminės medžiagos naudojimo, pasireiškiančio dyzelino perpylimu. Pažymi, kad pareiškėjas su 2022 m. rugpjūčio 11 d. prašymu (skundu) ir 2022 m. spalio 10 d. skundu į atsakovą kreipėsi dėl trijų galimų vykdomų savarankiškų Įstatymo pažeidimų, tačiau atsakovas neištyrė trečiojo pažeidimo (arba pažeidimo nenustatė Atsakyme neatskleistais motyvais).

Pareiškėjas remiasi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 2 straipsnio 2 ir 5 dalimis dėl administracinės procedūros ir administracinio sprendimo bei 10 straipsnio 5 dalimi, jog administraciniame sprendime turi būti, be kita ko, nurodyti administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės, taip pat administracinio sprendimo motyvai. Teigia, kad atsakovas neišnagrinėjo pareiškėjo skundų dalies dėl neteisėto dyzelino naudojimo, pasireiškiančio dyzelino perpylimu Sklypo teritorijoje. Iš Atsakymo turinio neaišku, ar atsakovas šį savarankišką pavojingos cheminės medžiagos naudojimo būdą (pažeidimą) tyrė, jeigu tyrė – kokie tokio tyrimo rezultatai, koks dėl jo priimtas sprendimas bei kokiais argumentais. Mano, kad Atsakymas neatitinka VAĮ 10 straipsnyje keliamų reikalavimų, kurie taikomi administraciniams sprendimams, todėl Atsakymas yra neteisėtas tiek faktų nenustatymo, tiek teisės taikymo aspektu. Atsakovas neturėjo jokio teisinio pagrindo netirti aptariamo savarankiško pažeidimo, pasireiškiančio dyzelino kaip pavojingos cheminės medžiagos perpylimu. Pažymi, kad dyzelino perpylimas Sklype (vandenvietės apsaugos zonos 3-iojoje juostoje 3a sektoriuje) neišvengiamai vykdomas nepriklausomai nuo to, kur dyzelinas yra sandėliuojamas (t. y. ar perpylimas vykdomas iš Sklype saugomų talpų ar iš laikinai į Sklypą įvežamos talpos, kuri po dyzelino perpylimo išvežama už Sklypo teritorijos); sunkioji technika neturi galimybių kelis kartus per dieną išvažiuoti iš Sklypo teritorijos kuro pasipildymo tikslais. Sklype nuolat atliekami pavojingos cheminės medžiagos (dyzelino) perpylimo veiksmai.

Pažymi, kad atliekant pavojingos cheminės medžiagos perpylimo veiksmus dėl neatsargių veiksmų ar kitų priežasčių ši medžiaga gali išsilieti ir papulti į gruntą, sukelti taršą. Taikant Įstatymo ir Reglamento nuostatas sistemiskai, darytina išvada, kad dyzelinio kuro perpylimas Sklypo teritorijoje (vandenvietės apsaugos zonos 3-iosios juostos 3a sektoriuje) yra draudžiamas. Sklype esanti technika negali dirbti neatliekant dyzelino perpylimo veiksmų, tačiau atsakovo Vilniaus valdyba šio pažeidimo netyrė arba jo nenustatė, Atsakyme dėl šio pažeidimo nepasisakyta. Pareiškėjo skundas nebuvo išnagrinėtas visa apimtimi, todėl Atsakymas kaip neatitinkantis VAĮ 10 straipsnio reikalavimų naikintinas, o pareiškėjo skundai perduotini atsakovui pakartotiniam nagrinėjimui, kurio metu atsakovas turėtų atlikti papildomą tyrimą ir patikrinti, ar Sklype perpilant pavojingą cheminę medžiagą (dyzeliną) nėra pažeidžiami Įstatymo 106 straipsnio 8 dalies reikalavimai. Mano, kad buvo pažeista pareiškėjo teisė į skundo išnagrinėjimą visa apimtimi, atsakovas neįvykdė pareigos dėl tinkamo ir išsamaus skundo išnagrinėjimo ir pažeidė VAĮ 10 straipsnį, dėl to pareiškėjas turi teisę skųsti Atsakymą (b. l. 23–28).

Pareiškėjas pateikė rašytinius paaiškinimus, kuriuose pažymėjo, kad ginčas kyla ne dėl to, ar vandens apsaugos zonos (toliau –VAZ) teritorijoje yra perpilamas dyzelinas iš talpų į transporto priemonių kuro bakus, o dėl to, ar toks veiksmas laikytinas pavojingos cheminės medžiagos naudojimu Įstatymo 106 straipsnio prasme. Būtina aiškiai apibrėžti pavojingos cheminės medžiagos naudojimo sąvoką. Cheminių medžiagų įstatymo 2 straipsnio 6 dalyje apibrėžiama, kas yra pavojingosios cheminės medžiagos ir cheminiai mišiniai, neapibrėžiama naudojimo sąvoka; Reglamento 2 straipsnio 25 punktą apibrėžia cheminių medžiagų ir mišinių naudojimą; identišškai naudojimą apibrėžia ir 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006. Teigia, kad iš atsiliepimo argumentų seka išvada, kad atsakovas laikosi pozicijos, jog

VAZ teritorijoje statybvietyje esančiose mechanizmuose kuro papildymas, t. y. perpylimas iš kuro tiekėjo talpos į mechanizmų kuro bokus, nėra dyzelino naudojimas aukščiau apibrėžtos sąvokos prasme. Mano, kad tokia atsakovo pozicija yra nepagrįsta. Pirma, mechanizmai statybvietyje negali veikti nepapildant jų dyzelinu, dyzelino perpylimo veiksmai negali būti neatliekami, kadangi, priešingu atveju, sunkioji technika paprasčiausiai negalės dirbti. Antra, transporto priemonės eksploatavimas ir pavojingos cheminės medžiagos naudojimas Reglamento prasme negali būti sutapatinti; skundas grindžiamas tuo, jog VAZ teritorijoje neteisėtai yra atliekamas dyzelino perpylimo veiksmas; norint VAZ teritorijoje eksploatuoti transporto priemonę jos papildymas kuru privalo vykti už VAZ teritorijos ribų; atsakovo teiginiai dėl transporto priemonių eksploatavimo yra nesusiję su pareikšto skundo pagrindu. Trečia, pareiškėjo poziciją dėl draudimo perpilti dyzeliną VAZ teritorijoje patvirtina Aplinkos apsaugos agentūros išaiškinimas, kuri nepateikė išvados, kad kuras gali būti perpilamas/įpilamas VAZ teritorijoje. Atsakovas nepagrįstai teigia, jog VAZ teritorijoje neatliekami dyzelino – naudojimo veiksmai. Pažymi, kad kreipėsi su skundu į Komisiją ne dėl to, kad ginčija atsakovo priimtą sprendimą dyzelino sandėliavimo ir naudojimo varikliuose aspektu, o dėl to, kad atsakovas neišnagrinėjo pareiškėjo skundo visa apimtimi, t. y. dyzelino naudojimo, pasireiškiančio perpylimu į transporto priemonių kuro bokus aspektu, ir nepateikė atsakymo šiuo klausimu. Teigia, kad atsakovas neturi teisinio pagrindo nenagrinėti dalies skundo ir nepateikti dėl šios dalies jokio atsakymo/sprendimo. Mano, kad nėra pagrindo nutraukti bylą atsakovo išdėstytų argumentų pagrindu (b. l. 107–111).

Departamentas su skundu nesutinka, prašo bylą nutraukti arba skundą atmesti kaip nepagrįstą. Paaiškino, kad pareiškėjos 2022 m. spalio 10 d. pareiškime (skunde) buvo suformuluotas reikalavimas „<...> stabdyti neleistiną teritorijoje veiklą su nurodymu statybinę techniką pildyti kuru tik tam leistinoje vietoje.“ Raštu pareiškėjui atsakyta, kad aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai vykdydami aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę priima sprendimus dėl ūkio subjekto veiklos stabdymo vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo (toliau – AAVKĮ) 18 straipsniu ir kad tyrimo metu nebuvo nustatyta šiame straipsnyje numatytų aplinkybių, dėl kurių būtų galima priimti sprendimą stabdyti vykdomą ūkinę veiklą. Konkrečiu atveju Sklype vykdomos veiklos patikrinimo metu nebuvo nustatyta nei viena iš AAVKĮ 18 straipsnyje numatytų sąlygų, kurių pagrindu būtų duodamas privalomasis nurodymas sustabdyti Sklype vykdomą veiklą, apie tai pareiškėja informuota Raštu. Patikrinimas baigtas ir jo pagrindu priimti administraciniai sprendimai buvo po to, kai pareiškėjas pateikė 2022 m. spalio 10 d. skundą. 2022 m. lapkričio 4 d. Patikrinimo akte Nr. PA-5944 buvo konstatuota, kad UAB „(duomenys neskelbtini)“ laikydama (sandėliuodama) dyzelinį kurą kilnojamajame degalų išpilstymo įrenginyje ir jį naudodama išpilstymui, pažeidė Įstatymo 106 straipsnio 8 dalies nuostatas. 2022 m. lapkričio 4 d. buvo duotas Privalomasis nurodymas UAB „(duomenys neskelbtini)“ nutraukti pavojingos cheminės medžiagos (dyzelino) sandėliavimą Sklype. 2022 m. lapkričio 18 d. Patikrinimo aktu nustatyta, kad UAB „(duomenys neskelbtini)“ įvykdė duotą privalomąjį nurodymą ir nutraukė pavojingos cheminės medžiagos (dyzelino) sandėliavimą Sklype, iš pridėtos fononuotraukos matyti, kad buvusio kilnojamojo degalų išpilstymo įrenginio vieta yra tuščia, t. y. degalų išpilstymas šioje vietoje nebevykdomas. Pažymi, kad dyzelinas Sklype buvo sandėliuojamas kilnojamame 5000 litrų talpos degalų (dyzelino) išpilstymo įrenginyje, todėl akivaizdu, kad pašalinus šį įrenginį iš Sklypo, nebuvo vykdomi ir dyzelino perpylimo (išpilstymo) darbai šioje zonoje. Atsakyme apie dyzelino perpylimą Departamento Vilniaus valdyba plačiau nepasisakė, nes ši funkcija yra siejama tiesiogiai su dyzelino laikymu (sandėliavimu) minėtame išpilstymo įrenginyje.

Pažymi, kad UAB „(duomenys neskelbtini)“ už nustatytą specialiųjų žemės naudojimo sąlygų pažeidimą yra taikyta administracinė atsakomybė: atsakingam asmeniui buvo surašytas administracinio nusižengimo protokolas su administraciniu nurodymu už administracinį nusižengimą, numatytą Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 256 straipsnio 3 dalyje (administracinis nurodymas įvykdytas); Departamento 2022 m. gruodžio 15 d. nutarimu UAB „(duomenys neskelbtini)“ pripažinta kalta, padarius pažeidimą, numatytą Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo (toliau – Aplinkos apsaugos įstatymas) 123(1) straipsnio 4

dalyje, jai paskirta nuobauda. Kiti teisės aktų pažeidimai tikrinimo metu nustatyti nebuvo.

Pareiškėjas, remdamasis Departamento atsakymu Nr. AD5-18131, padarė nepagrįstą išvadą, kad teritorijoje sandėliuojama pavojinga cheminė medžiaga, galimai dyzelinas, buvo perpilamas iš vienos talpos į kitą, naudojant tarpinį indą, nes minėtame rašte tokios faktinės aplinkybės nebuvo nurodytos. Pareiškėjas nenurodė jokių objektyvių duomenų, patvirtinančių tokį teiginį. Skundas yra grindžiamas prielaidomis, o ne objektyviais faktais.

Papildomai pažymi, kad Aplinkos apsaugos agentūra 2022 m. gegužės 13 d. yra priėmusi sprendimą „Dėl UAB „(duomenys neskelbtini)“ medžio plaušo plokščių gamyklos statybos ir eksploatacijos (duomenys neskelbtini) poveikio aplinkai“, kuriame nurodyta, kad pagal parengtą ataskaitą planuojama ūkinė veikla atitinka aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos ir kt. teisės aktų reikalavimus. Apibūdinant planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo sąlygas, susijusias su atliktu poveikio aplinkai vertinimu, sprendime nurodyta, kad planuojamos ūkinės veiklos organizatorius turi imtis visų priemonių ir veiksmų, užtikrinant, kad dėl vykdomos veiklos nebūtų pakenkta požeminio vandens vandenvietei, vadovautis Įstatymo 106 p. reikalavimais. Atsakovas daro išvadą, kad Sklype vykdoma ūkinė veikla yra teisėta, o nustačius teisės pažeidimus, teisės aktų nustatyta tvarka atsakingiems subjektams buvo taikyta administracinė atsakomybė.

Mano, kad Departamento Vilniaus valdyba pakankamai išsamiai ir aiškiai pateikė informaciją pareiškėjui dėl nustatyto specialiųjų žemės naudojimo sąlygų pažeidimo ir tyrimo eigos. Atsakovas nesutinka, kad Atsakymas neatitinka VAĮ 10 straipsnio reikalavimų. Teigia, kad Raštas nedarė jokios įtakos pareiškėjo teisėms ar įstatymų saugomiems interesams, todėl tai nėra administracinis sprendimas, kuris galėtų būti skundžiamas administracine tvarka. Raštas yra tik administracinės procedūros dalis (elementas), yra informacinio pobūdžio, o ne savarankiškas juridinę reikšmę turintis aktas (veiksmas). Mano, kad pareiškėjo 2022 m. rugpjūčio 11 d. ir 2022 m. spalio 10 d. pareiškimai (skundai) turi būti vertinami kaip pranešimai apie galimus aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus ir jiems negali būti taikomos VAĮ numatytos procedūros ir terminai, susiję su administracinių sprendimų priėmimu. Pažymi, kad Raštu nėra baigiama administracinė procedūra, nes pareiškėjo pranešimų pagrindu buvo pradėtas tyrimas pagal Aplinkos apsaugos įstatymo 123(1) straipsnio 4 dalį bei administracinio nusižengimo teiseną pagal ANK 256 straipsnį; tyrimo eigoje buvo priimti atitinkami galutiniai administraciniai sprendimai pažeidėjos UAB „(duomenys neskelbtini)“ ir atsakingo asmens atžvilgiu. 2022 m. rugsėjo 21 d. raštu Nr. AD5-18131 ir skundžiamu Raštu pareiškėjui suteikta informacija apie tyrimo eigą vadovaujantis gero administravimo principu. Tai buvo informacinio pobūdžio tarpiniai dokumentai, priimti tikslu suteikti pareiškėjui informaciją apie nustatytus aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus. Rašte apskritai neturėjo būti nurodoma apskundimo tvarka; Raštas pareiškėjui nėra teisiškai reikšmingas, nesuvaržė ir neapribojo jo teisių, nesukelia teisinių pasekmių, todėl negali būti ginčo dalyku Komisijos nagrinėjamoje byloje. Raštas nėra administracinis sprendimas, sukuriantis pareiškėjui teises ir pareigas, todėl ginčai dėl jo pagrįstumo ir teisėtumo nepriskiriami Komisijai ir administracinio teismo kompetencijai (b. l. 48–55).

Skundas tenkintinas iš dalies

Bylos medžiaga nustatyta, kad pareiškėjas pateikė Departamento Vilniaus vadybai 2022 m. rugpjūčio 11 d. „Prašymą patikrinti ir sustabdyti neteisėtą ūkinę veiklą žemės sklype (duomenys neskelbtini)“ (toliau – 2022 m. rugpjūčio 11 d. prašymas), kuriame nurodė, kad UAB „(duomenys neskelbtini)“ pasitelktas rangovas vykdo gamyklos statybos darbus; statybos darbams yra išduotas statybą leidžiantis dokumentas; Aplinkos apsaugos agentūra nurodė, kad statybos metu ir gamyklos ūkinės veiklos metu privaloma laikytis Įstatymo nuostatų; cituojamas Įstatymo 106 straipsnis, nustatantis, kas draudžiama vandenvietės apsaugos zonos 3a juostoje. Prašyme teigiama, kad vykdamas statybos ūkinę veiklą, neišvengiamai naudojamas dyzelinas, kuris klasifikuojamas kaip pavojinga cheminė medžiaga pagal Reglamentą; didelė dalis technikos neturi galimybės išvykti iš teritorijos savo eiga prisipildyti kuro, todėl seka išvada, kad į teritoriją turi būti atgabenamas kuras, saugojamas ir pagal poreikį perpilamas į įrenginių bakus. Be to, statyba yra savarankiška rangovo vykdoma ūkinė

veikla, kurios metu yra deginama pavojinga cheminė medžiaga – dyzelinas, tai Įstatymas taip pat draudžia. Iš Reglamento 2 straipsnio 25 punkto cheminių medžiagų ir mišinių naudojimo apibrėžimo seka, kad dyzelino suvartojimas deginant jį vidaus degimo varikliuose yra pavojingos cheminės medžiagos naudojimas, kuris yra draudžiamas Pagirių vandenvietės apsaugos zonos 3a juostoje. Nurodoma, kad statybos teritorijoje veikia didelis kiekis technikos, kuri suvartoja dyzelinį kurą. Pagal Įstatymo 106 straipsnį draudžiamas bet kokio kiekio pavojingų cheminių medžiagų naudojimas. Taip pat prašo atkreipti dėmesį, kad vandenvietės apsaugos zonoje draudžiama įrengti pavojingųjų atliekų apdorojimo įrenginius ir sąvartynus; Sklype sandėliuojami didmaišiai, įtariama, kad sandėliuojamos pavojingos atliekos, kas taip pat draudžiama. Prašoma ištirti, ar Sklype nėra vykdoma ūkinė veikla (tiek aukščiau nurodyta veikla, tiek bet kokia kita veikla, akcentuojant pavojingų medžiagų – naftos produktų naudojimo ištyrimą), prieštaraujanti Įstatymo 106 straipsniui, ir konstatavus pažeidimus – stabdyti neteisėtą ūkinę veiklą. (b. l. 32–33, 56–57).

Departamento Vilniaus valdyba 2022 m. rugsėjo 21 d. raštu Nr. AD5-18131 „Dėl Jūsų skundo“ informavo pareiškėją, kad atliko skunde nurodytų aplinkybių patikrinimą vietoje, kurio metu buvo nustatyta, kad Sklype yra sandėliuojamos pavojingos cheminės medžiagos galimai pažeidžiant Įstatymo 106 straipsnio nuostatas; pradėtas tyrimas pagal Aplinkos apsaugos įstatymo 123¹ straipsnį ir administracinio nusižengimo teiseną pagal ANK 256 straipsnį (b. l. 60–61).

Pareiškėjas 2022 m. spalio 10 d. Departamentui, Departamento Vilniaus valdybai pateikė skundą „Dėl UAB „(duomenys neskelbtini)“ vykdomų gamyklos statybų žemės sklype (duomenys neskelbtini)“ (toliau – 2022 m. spalio 10 d. skundas), kuriame, be kita ko, nurodė, kad remiantis Departamento atsakymu AD5-18131 teritorijoje sandėliuojama pavojinga cheminė medžiaga, galimai dyzelinas, buvo perpilamas iš vienos talpos į kitą, naudojant tarpinį indą arba tiesiogiai iš 5t talpyklos į įrenginių bakus ir tuose įrenginiuose suvartojamas; daro išvadą, kad veikla prieštarauja Įstatymui, kitiems teisės aktams ir turi būti sustabdyta. Pažymi, kad argumentai, jog visa Pagirių teritorija patenka į vandenvietės Nr. 148 3a apsaugos zoną ir tokiu būdu stabdant veiklą Sklype būtų sukuriama nevienodos sąlygos, nes Pagiriuose pastoviai juda automobiliai ir sunkiasvorė technika, kuri naudoja dyzeliną, yra netinkami. Remiasi Įstatymo 2 straipsnio 30 punktu ir teigia, kad ribojama tik ūkinė veikla; veikla, kuri apima fizinių asmenų ūkio poreikių tenkinimą, neatitinka Įstatymo 2 straipsnio 30 punkto apibrėžimo; ūkinė veikla, kuri vykdoma Sklype, yra galima tik jei nebus vykdomas pavojingų medžiagų sandėliavimas ir perpylimas. Taigi, į statybinę techniką kuras gali būti pilamas tik už vandenvietės 3a zonos ribų. Prašo kuo skubiau stabdyti neleistiną teritorijoje veiklą, su nurodymu statybinę techniką pildyti kuru tik tam leistinoje vietoje. Taip pat prašo užtikrinti kontrolės priemones, kurios užtikrintų, kad ateityje pavojingos cheminės medžiagos teritorijoje nebūtų nei gaminamos, nei sandėliuojamos, nei naudojamos (b. l. 34–35, 65–67).

Departamentas Rašte nurodė, kad tyrimo metu nustatyta, kad statybos darbus vykdanči įmonė, laikydama (sandėliuodama) dyzelinį kurą kilnojamajame degalų išpilstymo įrenginyje ir jį naudodama išpilstymui pažeidė Įstatymo 106 straipsnio 8 dalies nuostatas; įmonei 2022 m. lapkričio 4 d. buvo duotas privalomasis nurodymas nutraukti pavojingos cheminės medžiagos (dyzelino) sandėliavimą Sklype; įmonei surašytas juridinio asmens padaryto aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimo protokolas pagal Aplinkos apsaugos įstatymo 123¹ straipsnio 4 dalį bei už patikrinimo metu nustatytus pažeidimus iškviestas įmonės atsakingas asmuo administracinio nusižengimo protokolo surašymui pagal ANK 256 straipsnio 3 dalį. Įmonė įvykdė jai duotą privalomąjį nurodymą, t. y. nutraukė pavojingos cheminės medžiagos (dyzelino) sandėliavimą Sklype. Papildomai informuoja, kad Įstatymo 106 straipsnio 8 dalimi nėra draudžiama II grupės požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos 3-iojoje juostoje 3a sektoriuje naudoti motorines transporto priemones ir kitus judančius mechanizmus. Skystieji degalai, apibrėžti Įstatymo 2 straipsnio 37 punkte, naudojami motorinėse transporto priemonėse ir kituose judančiuose mechanizmuose, kaip energetiniai ištekliai; transporto priemonės ir mechanizmai negali veikti ir atlikti savo funkcijos be degalų, t. y. degalai gali būti laikomi šio gaminio dalimi leidžiančia gaminį naudoti pagal paskirtį. Degalų naudojimo draudimas motorinėse transporto priemonėse ir kituose judančiuose įrenginiuose būtų tolygus pačių motorinių transporto priemonių ir kitų judančių įrengimų draudimui, kuris pažeistų proporcingumo principą, nes būtų taikomos griežtesnės priemonės nei

būtina norimam tikslui pasiekti. Pažymi, kad šiuo atveju skystieji degalai naudojami uždaroje sistemoje, kaip galutiniam naudojimui skirtas produktas, kuriam nustatyti specialieji reikalavimai. Atkreipia dėmesį, kad pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) 56 straipsnio 4 dalies c punktą net cheminių medžiagų autorizacijos reikalavimai netaikomi cheminėms medžiagoms, jei jos naudojamos, kaip variklių degalai, kuriems taikoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/70/EB dėl benzino ir dyzelino kokybės. Tyrimo metu nebuvo nustatyta AAVKĮ 18 straipsnyje numatytų aplinkybių, dėl kurių būtų galima priimti sprendimą stabdyti vykdomą ūkinę veiklą (b. l. 29–31, 90–92).

Ginčas kilo dėl Departamento Rašto, kuriuo Departamentas pateikė atsakymą į pareiškėjo 2022 m. rugpjūčio 11 d. prašymą ir 2022 m. spalio 10 d. skundą. Pareiškėjas su Raštu nesutinka, teigdamas, kad pareiškėjo skundas nebuvo išnagrinėtas visa apimtimi, nes atsakovas netyrė pažeidimo, kuris pasireiškė dyzelino perpylimu, nes Sklype esanti technika negali dirbti neatliekant dyzelino perpylimo veiksmų. Tuo tarpu atsakovas prašo nutraukti bylą, teigdamas, jog Raštas nesukelia teisinių pasekmių pareiškėjui ir negali būti administracinio ginčo dalykas.

Departamentas yra įstaiga prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos; Departamento paskirtis – siekiant užtikrinti teisėtumą ir teisėtvarką aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių naudojimo srityje vykdyti aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę (Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. D1-277 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentų reorganizavimo“ (toliau – Nuostatai), 1, 2 punktai). Departamentas, be kitų funkcijų, pagal kompetenciją nustatyta tvarka nagrinėja juridinių ir fizinių asmenų skundus, pranešimus ir prašymus (Nuostatų 10.31 papunktis).

Departamentas, nagrinėdamas pareiškėjo prašymą ir skundą, veikia viešojo administravimo srityje, todėl Departamentui taikytinos VAĮ nuostatos.

VAĮ 11 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles. Pagal VAĮ 2 straipsnio 10 dalį prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus, o pagal to paties straipsnio 12 punktą skundas apibrėžiamas kaip asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti.

Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), 45 punkte nustatyta, kad į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAĮ 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsakymą tą padaryti (45.1 papunktis); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualiu klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsakymą tą padaryti (45.2 papunktis); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAĮ 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 papunktis); į prašymą, nurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.4 papunktis).

Atsižvelgdama į nurodytą teisinį reglamentavimą, pareiškėjo 2022 m. rugpjūčio 11 d. prašymo ir 2022 m. spalio 10 d. skundo turinį, juose suformuluotus prašymus, Komisija sprendžia, kad pareiškėjo kreipimasis turi būti vertinamas kaip atitinkantis Taisyklių 45.4 papunktį, t. y. laikomas kitu prašymu, kuriuo kreipiamasi į viešojo administravimo subjektą, kai tokiu kreipimusi pagal jo turinį ir pobūdį nebuvo siekiama apginti konkrečią besikreipiančiojo asmens teisę ar teisėtą interesą.

Be to, pažymėtina, kad atsakovas, nagrinėdamas pareiškėjo Prašymą ir jį atsakydamas, veikė viešojo administravimo srityje, o viešojo administravimo subjektui savo veikloje privalu vadovautis išsamumo, objektyvumo, proporcingumo ir kitais bendraisiais principais, įtvirtintais VAĮ 3 straipsnyje. Atsakovas, vadovaudamasis išsamumo principu, į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai

ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį.

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktikoje konstatuota, jog skundžiamo atsakymo, kuriuo pateikiama informacija, teisėtumas ir pagrįstumas turi būti vertinamas suteiktos informacijos išsamumo, tikslumo, teisėtumo ir objektyvumo aspektais (LVAT 2012 m. rugsėjo 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-662-538/2012). Spręsdamas dėl informacijos išsamumo principo, LVAT yra konstatavęs, kad išsamumą apsprendžia pateikto prašymo turinys, t. y. teikiama informacija turi atitikti prašymo turinį (LVAT 2012 m. vasario 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A438-97/2012).

Nagrinėjamu atveju, išanalizavus pareiškėjo Departamentui teikto prašymo ir skundo turinį, matosi, jog pareiškėjas kreipėsi į Departamentą, prašydamas ištirti galimus Įstatymo pažeidimus Sklype. Pareiškėjas 2022 m. rugpjūčio 11 d. prašymu prašė ištirti, ar Sklype nėra vykdoma ūkinė veikla ir bet kokia veikla (akcentuojant pavojingų medžiagų – naftos produktų naudojimo ištyrimą), kuri prieštarautų Įstatymo 106 straipsniui; be kita ko, išdėstomos aplinkybės dėl Sklype veikiančios technikos papildymo kuru bei dyzelino naudojimo technikoje. 2022 m. spalio 10 d. skunde pareiškėjas prašė stabdyti neleistiną teritorijoje veiklą, su nurodymu statybinę techniką papildyti kuru tik tam leistinoje vietoje; šiame skunde, be kita ko, išdėstė argumentus, jog į statybinę techniką kuras gali būti pilamas tik už vandenvietės 3a zonos ribų.

Pažymėtina, kad pareiškėjui kreipusis su prašymu ir skundu į Departamentą, jam turi būti atsakoma vadovaujantis VAI ir Taisyklių nustatyta tvarka. Toks atsakymas gali būti skundžiamas teisės aktų nustatyta tvarka, vertinant pateikto atsakymo teisėtumą ir pagrįstumą, be kita ko, išsamumo aspektu, kaip ir nurodyta aptartoje LVAT praktikoje. Atsižvelgiant į tai, atmestini kaip nepagrįsti atsakovo argumentai, jog Raštas negali būti ginčo dalyku Komisijos nagrinėjamoje administracinėje byloje ir kad ginčai dėl Rašto pagrįstumo nepriskiriami Komisijos kompetencijai. Tuo pačiu pagrindu laikytini nepagrįstais atsakovo teiginiai, kad Raštas yra tik informacinis tarpinis dokumentas. Pažymėtina, kad ginčijamu Raštu išnagrinėtas pareiškėjo skundas/prašymas ir pateiktas galutinis atsakymas dėl skundo/prašymo, todėl jis negali būti laikomas tik tarpiniu ar informaciniu dokumentu, ir, kaip minėta, gali būti vertinamas, be kita ko, išsamumo aspektu. Be to, pastebėtina ir tai, kad pats atsakovas Rašte nurodė, jog atsakymas gali būti skundžiamas Komisijai Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui, o poziciją dėl to, jog ginčijamas Raštas yra informacinio pobūdžio ir negali būti ginčo Komisijoje dalyku, išdėstė tikrai kilus ginčui, atsiliepime į pareiškėjo skundą.

Bylos duomenimis nustatyta, kad atsakovas, reaguodamas į pareiškėjo pateiktus 2022 m. rugpjūčio 11 d. prašymą bei 2022 m. spalio 10 d. skundą, nagrinėjo juose nurodytas aplinkybes. Departamento Vilniaus valdybos Vilniaus rajono Aplinkos apsaugos inspekcija 2022 m. rugsėjo 16 d. Sprendimu Nr. SPR1-2707 nusprendė patikrinti UAB „(duomenys neskelbtini)“ Sklypą (b. l. 58–59). Departamento Vilniaus valdyba 2022 m. spalio 7 d. raštu „Dėl tarnybinės pagalbos“ prašė Aplinkos apsaugos agentūros suteikti tarnybinę pagalbą, atsakant į klausimus dėl dyzelinio kuro, degalų išpilstymo įrenginio laikymo, dyzelinio kuro sunaudojimo vidaus degimo varikliuose, ar minėtas įrenginio, kuriame yra dyzelinis kuras, laikymas ir dyzelinio kuro sunaudojimas vidaus degimo varikliuose, vykdant planuojamos ūkinės veiklos objekto statybos darbus, neprieštarauja Aplinkos apsaugos agentūros 2022 m. gegužės 13 d. priimtam sprendimui dėl UAB „(duomenys neskelbtini)“ planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai (b. l. 62–64). Aplinkos apsaugos agentūra 2022 m. spalio 19 d. rašte Nr. (30.1)-A4E-11525 „Dėl tarnybinės pagalbos“ pateikė nuomonę, kad Įstatymo 106 straipsnio 8 dalimi nėra draudžiama II grupės požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos 3-iojoje juostoje 3a sektoriuje naudoti motorines transporto priemones ir kitus judančius mechanizmus, kurie naudoja skystuosius degalus, atitinkančius nustatytus sudėties ir kokybės reikalavimus poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai vertinimo atžvilgiu; remiantis ataskaitoje pateiktais duomenimis, Sklype gamyklos eksploatacijos metu degalų išpilstymo įrenginio įrengimas bendrovės teritorijoje nėra numatytas (b. l. 70–72). Departamento Vilniaus valdybos Vilniaus rajono Aplinkos apsaugos inspekcijos 2022 m. lapkričio 4 d. patikrinimo akte Nr. PA-5944

konstatuota, kad UAB „(duomenys neskelbtini)“ Sklypo atviroje teritorijoje, kuri patenka į II grupės požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos 3-iosios juostos 3a sektorių, laikydama (sandėliuodama) dyzelinį kurą kilnojamame degalų išpilstymo įrenginyje ir jį naudodama išpilstymui pažeidė Įstatymo 106 straipsnio 8 dalies nuostatas, už kurį numatyta administracinė atsakomybė (b. l. 73–75). 2022 m. lapkričio 4 d. Privalomu nurodymu Nr. PN-618 UAB „(duomenys neskelbtini)“ nurodyta nutraukti pavojingos cheminės medžiagos (dyzelino) sandėliavimą Sklype; atlikus patikrinimą, nustatyta, kad UAB „(duomenys neskelbtini)“ įvykdė privalomąjį nurodymą (b. l. 77–80, 85–86, 87–89, 84). Iš 2022 m. lapkričio 4 d. Juridinio asmens padaryto aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimo protokolo matosi, jog buvo nustatyta, kad UAB „(duomenys neskelbtini)“ naudoja ir sandėliuoja pavojingą cheminę medžiagą (dyzeliną) kilnojamame 5 000 litrų talpos skystųjų degalų išpilstymo įrenginyje, siekiant aprūpinti valdomą dalį statybinę techniką degalais; tokiais veiksmais UAB „(duomenys neskelbtini)“ pažeidė įstatymo 106 straipsnio 8 dalį (b. l. 83 – 84). Už minėtą pažeidimą 2022 m. lapkričio 24 d. atsakingam UAB „(duomenys neskelbtini)“ darbuotojui surašytas administracinio nusižengimo protokolas su administraciniu nurodymu, siūlant sumokėti nurodytą baudą (b. l. 93–95). Departamento Teisės departamento Vilniaus administracinių bylų nagrinėjimo skyriaus 2022 m. gruodžio 15 d. nutarimu byloje Nr. J48-1031/2022/J01 UAB „(duomenys neskelbtini)“ už minėtą pažeidimą pripažinta kalta ir jai paskirta bauda; šiame nutarime taip pat pažymėta, kad nors įmonė kaltinama dėl pavojingos cheminės medžiagos (dyzelino) naudojimo Sklype, tačiau Aplinkos apsaugos agentūros patvirtintoje poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje pateiktais duomenimis, dyzelinas numatytas naudoti Sklype kaip energetiniai ištekliai; įmonė negali būti pripažinta kalta dėl cheminės medžiagos (dyzelino) naudojimo Sklype, todėl šią bylos dalį nutraukė (b. l. 96–99).

Taigi, byloje esančiais rašytiniais duomenimis nustatyta, kad atsakovas pareiškėjo nurodytas aplinkybes tyrė ir vertino galimo Įstatymo pažeidimo Sklype aspektu. Pažymėtina, kad pareiškėjas tiek 2022 m. rugpjūčio 11 d. prašyme, tiek 2022 m. spalio 10 d. skunde formulavo prašymus stabdyti neteisėtą veiklą, o prašyme ir skunde išdėstė žinomas faktines aplinkybes ir savo argumentus, kuo ši galimai neteisėta veikla pasireiškia (pavojingos cheminės medžiagos – dyzelino laikymu (sandėliavimu), naudojimu transporto priemonėse, kuro pylimu). Iš byloje esančių duomenų nustatyta, jog buvo išsamiai ištirtas dyzelino laikymas (sandėliavimas) ir priimti atitinkami sprendimai dėl nustatyto pažeidimo. Rašte išsamiai pasisakyta dėl dyzelinio kuro laikymo (sandėliavimo) kilnojamame degalų išpilstymo įrenginyje ir jo naudojimo bei dėl priemonių, kurių buvo imtasi dėl šio nustatyto pažeidimo, išdėstytas teisinis reglamentavimas ir išaiškinimai dėl motorinių transporto priemonių ir degalų naudojimo jose, pasisakyta dėl ūkinės veiklos (ne)stabdymo. Pažymėtina, kad Departamentas, kaip viešojo administravimo subjektas, nagrinėdamas pareiškėjo prašymą ir skundą, turi pareigą atsakyti pareiškėjui aiškiai ir argumentuotai, išnagrinėdamas visas aplinkybes ir vadovaudamasis konkrečiomis teisės aktų nuostatomis, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ir skundo turinį. Nagrinėjamu atveju, pateikdamas Atsakymą pareiškėjui, Departamentas nepasisakė dėl transporto priemonių, esančių Sklype, papildymo dyzeliniu kuru, nors šios aplinkybės (dėl dyzelinio kuro naudojimo, statybinės technikos galimo papildymo kuru tik už vandenvietės 3a zonos ribų ir kt.), pareiškėjo buvo išdėstytos Departamentui teikiamame prašyme bei skunde. Atsakovas teigia, kad Atsakyme apie dyzelino perpylimą plačiau nepasisakė, nes ši funkcija yra siejama tiesiogiai su dyzelino laikymu (sandėliavimu) išpilstymo įrenginyje. Komisijos vertinimu, šie argumentai nėra pagrįsti, atsižvelgiant į pareiškėjo prašyme išdėstytas aplinkybes ne tik dėl dyzelinio kuro sandėliavimo, bet ir dėl dyzelinio kuro perpylimo (transporto priemonių pildymo dyzeliniu kuru). Todėl sutiktina su pareiškėju, kad Atsakyme nepasisakius dėl šių nurodytų aplinkybių, pareiškėjo prašymas ir skundas nebuvo išnagrinėti visa apimtimi, t. y. nebuvo užtikrintas išsamumo principo taikymas, teikiant Atsakymą pareiškėjui. Visa tai leidžia vertinti, jog Atsakymas neatitinka VAĮ ir Taisyklėse nustatytų reikalavimų.

Atsižvelgusi į tai, kas išdėstyta, Komisija sprendžia, kad, apart dyzelino perpylimo Sklypo teritorijoje, kitais pareiškėjo keliamais klausimais Departamentas Atsakyme pasisakė išsamiai, be to ir pats pareiškėjas savo skunde nurodo, kad su Atsakymu nesutinka tik dėl to, kad nebuvo ištirta ir

neatsakyta dėl dyzelino perpylimo/transporto priemonių papildymo dyzeliniu kuru Sklypo teritorijoje, o kitos Atsakymo dalies neginčija ir papildyti neprašo, todėl skundžiamas Departamento Atsakymas nenaikinamas, tačiau Departamentas įpareigojamas pateikti pareiškėjui motyvuotą atsakymą į neatsakytą jo 2022 m. rugpjūčio 11 d. prašymo ir 2022 m. spalio 10 d. skundo dalį dėl dyzelino perpylimo Sklypo teritorijoje.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktais, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjo Pagirių bendruomenės „Medeina“ skundą tenkinti iš dalies.

Įpareigoti atsakovą Aplinkos apsaugos departamentą prie Aplinkos ministerijos išnagrinėti pareiškėjo Pagirių bendruomenės „Medeina“ 2022 m. rugpjūčio 11 d. prašymą ir 2022 m. spalio 10 d. skundo dalį dėl dyzelino perpylimo žemės sklypo, esančio (duomenys neskelbtini), teritorijoje.

Sprendimas per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Eglė Bilevičiūtė

Komisijos nariai

Vilma Drigotienė

Vytautas Kurpuvasas